

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **Z. S.**
bytem X
zastoupený Mgr. Vítězslavem Dohnalem, advokátem
sídlem Klokotská 103/13, Tábor

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha

za účasti: **RODOS kovo, s.r.o.**
sídlem Zahradní 993, Velké Meziříčí
zastoupený JUDr. Igorem Velebou, advokátem
sídlem Koliště 259/55, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.7.2017, č.j. MZP/2017/560/92, ENV/2017/8794, sp. zn. ZN/MZP/2017/560/58,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 17.7.2017, č.j. MZP/2017/560/92, ENV/2017/8794, sp. zn. ZN/MZP/2017/560/58, jímž bylo zčásti změněno rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina (dále jen „krajský úřad“) ze dne 13.12.2016, č.j. KUJI 94257/2016, kterým bylo k žádosti osoby zúčastněné na řízení vydáno podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší (dále jen „zákon č. 201/2012 Sb.“), povolení provozu stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb. – lisování termosetů a opracování výlisků – ve výrobním areálu osoby zúčastněné na řízení, tak, že se v provozním řádu omezilo otevírání sekčních vrat a zkrátila se lhůta pro předložení žádosti o změnu povolení provozu na tři měsíce ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Ve zbytku bylo rozhodnutí krajského úřadu potvrzeno a odvolání žalobce zamítnuto.
2. Zdejší soud rozsudkem ze dne 25.5.2018, č.j. 62 A 292/2017-110, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 19.5.2021, č.j. 5 As 192/2018-135, na základě kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení a žalovaného, uvedený rozsudek zrušil a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení.

I. Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobce je vlastníkem nemovitostí – rodinného domu č.p. X a pozemků parc. č. XA, XB a XC, v k.ú. X, které se nacházejí vedle provozovny osoby zúčastněné na řízení. Vzdálenost mezi domem žalobce a provozovnou osoby zúčastněné na řízení je cca 20 metrů. Žalobce a jeho rodina jsou již několik let obtěžováni velmi intenzivním zápachem v nepravidelných, ale častých intervalech, zejména ve večerních a ranních hodinách. Dále dochází k obtěžování hlukem. V době, kdy žalobce své nemovitosti pořizoval, existovala v místě dnešní lisovny plastů zámečnická dílna, a veškeré problémy vznikly v důsledku toho, že lisovna plastů byla podle žalobce povolena v rozporu s právními předpisy. Žalovaný svým rozhodnutím umožnil provoz zdroje znečištění ovzduší, který emisemi zápachu a hluku zasahuje do vlastnického práva žalobce a do jeho práva na soukromý život a na příznivé životní prostředí.
4. Žalobce namítá, že obtěžování zápachem dokládal čestnými prohlášeními dalších osob (celkem se jednalo o čestné prohlášení 32 osob). Žalovaný měl čestná prohlášení zohlednit jako důkaz prokazující zápach za situace, kdy již byla v provozovně osoby zúčastněné na řízení přijata opatření k omezení obtěžování zápachem (úprava provozu a biofiltr). Přestože již byla učiněna všechna opatření, která měla obtěžování zabránit, žalobce byl před vydáním povolení provozu obtěžován.
5. Žalobce dále namítá, že zdroj znečištění ovzduší je v daném místě umístěn a provozován v rozporu s územním plánem, což podle žalobce vyplývá též ze zprávy Veřejného ochránce práv ze dne 15.8.2016. Žalobce v této souvislosti argumentuje tak, že otázku souladu s územním plánem je nezbytné posoudit i v řízení podle zákona č. 201/2012 Sb. Žalobce má za to, že soulad záměru s územním plánem je nezbytnou podmínkou vydání jakéhokoli správního rozhodnutí. Zahájení provozu daného záměru nikdy nebylo

v územním či jiném řízení řádně posouzeno a osoba zúčastněná na řízení coby provozovatel dodnes nepožádala o vydání územního rozhodnutí ve smyslu § 81 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „stavební zákon“). Protože napadené rozhodnutí bylo vydáno bez toho, že by mu předcházelo vydání nezbytného územního rozhodnutí, je napadené rozhodnutí nezákonné. V této souvislosti žalobce odkazuje na zprávu Veřejného ochránce práv sp. zn. 463/2017/VOP/JCZ-5480/2017, z níž podle žalobce vyplývá, že s ohledem na množství zpracovávaných surovin se činnost v provozovně dostala mimo rámec existujících povolovacích správních aktů.

6. Žalobce v průběhu správního řízení namítal, že posuzovaný záměr nesplňuje podmínky závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí ze dne 9.11.2015, č.j. 2216/560/15, 78117/ENV/15 (dále jen „stanovisko EIA“), konkrétně podmínky č. 1., 2., 5., 6., 7. a 11. Správní orgány obou stupňů se s těmito námitkami vypořádaly pouze tím, že odkázaly na vyjádření Ministerstva životního prostředí ze dne 17.10.2016, č.j. 2415/560/16, 70726/ENV/16. Takový způsob vypořádání se však zcela míjí s podstatou námitek žalobce. Pokud podle žalobce nebylo ve všech bodech dodrženo stanovisko EIA, má to za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného. Žalobce přitom podrobnou argumentací dovozuje, v čem a jakým způsobem byly porušeny podmínky stanoviska EIA.
7. Žalobce rovněž v průběhu správního řízení tvrdil, že k nepřípustným únikům zápachu dochází dvěma způsoby – při otevírání oken a tím, že prostory obrobny a omílárny nejsou napojeny na jednotku nuceného odvodu vzduchu ústícího do biofiltru. Tato situace je v rozporu s podmínkou č. 5 stanoviska EIA ze dne 9.11.2015, která ukládá, aby provozní řád specifikoval, která okna a další otvory je možno otevírat, aniž by docházelo k únikům fugitivních emisí. Podmínka tedy směřuje k tomu, aby nedocházelo k žádnému úniku fugitivních emisí, nicméně krajský úřad argumentuje tak, že otevřenými okny nemůže docházet k významnému znečišťování ovzduší; argumentace krajského úřadu se tak podle žalobce s podstatou dané podmínky míjí.
8. Žalobce dále namítá, že správní orgány odmítly jeho námitku, že v provozním řádu chybí jakákoli informace týkající se způsobu a podmínek provozu centrálního odsávání z pracoviště obrobny a ručního opracování výlisků. To, že argumentace žalobce je důvodná a k úniku zápachu dochází, podle žalobce dokládají i stížnosti občanů. Na základě výše uvedeného žalobce požadoval, aby všechna okna z obrobny a omílárny byla trvale neotvíratelná a aby byly prostory obrobny a omílárny napojeny na jednotku nuceného odvodu vzduchu ústící do biofiltru; odmítnutí těchto požadavků je podle žalobce v rozporu se zákonem č. 201/2012 Sb.
9. Podle žalobce napadené rozhodnutí změnilo lhůtu k provedení pachové studie, a to z jednoho roku na tři měsíce od právní moci rozhodnutí. S ohledem na skutečnost, že podle žalobce je kompletní technologie provozována načerno minimálně od května 2016, není důvod vyčkávat provedení pachové studie až po povolení provozu. Žalobce požadoval provedení a předložení pachové studie ještě před vydáním povolení provozu. Dále požadoval, aby i na výduchu z ručního opracování výlisků bylo provedeno autorizované měření emisí TOC a pachových látek. Poukazoval přitom na to, že u tohoto výduchu dochází vlivem netěsností v konstrukcích a vzhledem k celkovému prosycení provozovny těkavými látkami k nasávání těchto látek z prostoru lisovny a k přímému vypouštění do ovzduší a obtěžování okolí. Žalovaný tyto požadavky odmítl, a tudíž své řízení zatížil

vadou spočívající v tom, že nezjistil dostatečně skutkový stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti pramenící z argumentace žalobce a čestných prohlášení dalších osob.

10. Žalobce dále namítá, že nebyl seznámen se všemi podklady rozhodnutí. Dne 7.6.2017 obdržel od žalovaného informaci o stavu odvolacího řízení, v níž byl obsažen výčet všech podkladů, avšak nebyl v něm uveden souhlas provozovatele a žádost o něj, o němž hovoří výrok I. napadeného rozhodnutí. Pokud by byl žalobce o žádosti o souhlas informován, napadal by rozsah a formu změny provozního řádu; tuto možnost mu žalovaný upřel.
11. Na své argumentaci žalobce setrval i v podané replice a z výše uvedených důvodů navrhuje, aby zdejší soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

II. Shrnutí vyjádření žalovaného

12. Žalovaný nesouhlasí se žalobou, odkazuje na argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí a dále zdůrazňuje, že látky obtěžující zápachem zákon č. 201/2012 Sb. speciálně neupravuje, ani evropská legislativa nestanoví emisní limity, emisní faktory či imisní limity pro látky obtěžující zápachem, dokonce není ani jednotně definovaná oficiální metodika pro modelování pachových látek. Pokud jde o čestná prohlášení, ty jsou pro značnou subjektivitu pachového vjemu podle žalovaného jako důkaz obtěžujícího zápachu naprosto nedostačující a s takovým typem důkazu zákon č. 201/2012 Sb. nepočítá.
13. Žalovaný má za to, že daná věc je součástí širšího kontextu sousedského sporu, což plyne i ze zprávy Veřejného ochránce práv ze dne 15.8.2016, která popisuje vývoj situace v lokalitě, v níž se nacházel původně školní statek se zemědělskou produkcí včetně chovu zvířat a posléze nevyužitý areál procházel po roce 1989 konverzí, kdy zde vznikaly drobnější průmyslové podniky a územní plán v dané lokalitě umožnil i rozvojové záměry obytné výstavby.
14. Žalovaný dále odkazuje na existující souhlas se změnou užívání stavby z roku 2008, který změnu provozu ze zámečnické dílny na lisovnu plastů umožnil. Kvalifikované posouzení otázky souladu záměru s územně plánovací dokumentací je pak věcí nikoli orgánu ochrany ovzduší, nýbrž stavebního úřadu. Rozhodnutí orgánu ochrany ovzduší nenahrazuje žádné jiné povolující akty, ale zakládá veřejné subjektivní právo žadatele provozovat výrobu v rozsahu a za podmínek v rozhodnutí stanovených.
15. Žalovaný zdůrazňuje, že v nyní posuzované věci vycházel ze závazného stanoviska ministra životního prostředí ze dne 22.5.2017, č.j. 1203/M/17, 32991/ENV/17, který potvrdil závazné stanovisko EIA ze dne 9.11.2015, a dále z vyjádření Ministerstva životního prostředí ze dne 17.10.2016, č.j. 2415/560/16, 70726/ENV/16, že závazné stanovisko podle § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), vydávat nebude, neboť záměr osoby zúčastněné na řízení se nijak neodchýlil od záměru, který byl posuzován v procesu EIA.
16. Žalovaný z výše uvedených důvodů navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl, a na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Průběh řízení před soudem

17. Zdejší soud již o žalobě jednou rozhodl, a to rozsudkem ze dne 25.5.2018, č.j. 62 A 292/2017-110, kterým napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Dospěl přitom k závěru, že předpokladem povolení provozu či změny provozu ve smyslu § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb. je rozhodnutí, jímž je stavba stacionárního zdroje umístěna a povolena, případně je jím povolena změna stavby stacionárního zdroje; tomu odpovídají i požadavky na povinné náležitosti žádosti. Žalovaný tudíž o povolení změny (rozšíření kapacity) již probíhajícího provozu nemůže rozhodnout bez příslušných podkladů dle požadavků uvedených v příloze č. 7 zákona č. 201/2012 Sb. Pokud jde o podmínky stanoviska EIA, tak podle zdejšího soudu žalovaný sice nesplnění některých podmínek stanoviska EIA zdůvodnil, nicméně nemohl žádosti vyhovět, pokud podmínky stanoviska EIA splněny nebyly; přestože jeho odůvodnění změn podmínek stanoviska EIA může být z odborného hlediska věcně správným, svým postupem žalovaný popřel smysl stanoviska EIA.
18. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 19.5.2021, č.j. 5 As 192/2018-135, uvedený rozsudek zdejšího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, neboť s výše vyslovenými závěry zdejšího soudu nesouhlasil.
19. Zdejší soud tedy posoudil důvodnost žaloby opětovně, vázán ve smyslu § 110 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v jeho rozsudku ze dne 19.5.2021, č.j. 5 As 192/2018-135.

IV. Posouzení věci

20. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
21. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného a bez jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s. dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
22. Podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb. vydává krajský úřad povolení provozu stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Předmět žádosti ze dne 2.5.2016 byl osobou zúčastněnou na řízení vymezen jako „Lisovna termosetů - navýšení výroby“. V žádosti je uvedeno, že se jedná o povolení provozu osoby zúčastněné na řízení, konkrétně jde o záměr navýšení roční spotřeby vstupního materiálu na 350 t/rok. Mezi účastníky řízení není sporu o to, že činnost osoby zúčastněné na řízení spočívající v lisování termosetů a opracování výlisků spadá do činností vymezených v příloze č. 2 k zákonu č. 201/2012 Sb.
23. Podle § 2 písm. e) zákona č. 201/2012 Sb. je stacionárním zdrojem ucelená technicky dále nedělitelná stacionární technická jednotka nebo činnost, které znečišťují nebo by mohly znečišťovat, nejde-li o stacionární technickou jednotku používanou pouze k výzkumu, vývoji nebo zkoušení nových výrobků a procesů.
24. Podle přílohy č. 7 bodu 1.2. k zákonu č. 201/2012 Sb. musí žádost o povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb. obsahovat údaje o dosavadních rozhodnutích

příslušných správních orgánů podle tohoto zákona a podle jiných právních předpisů, které souvisí s předmětem žádosti, a soupis všech stacionárních zdrojů provozovaných žadatelem v dané provozovně, včetně specifikace všech komínů nebo výduchů.

25. Podle přílohy č. 7 bodu 1.3. k zákonu č. 201/2012 Sb. musí žádost o povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb. obsahovat projektovou dokumentaci, kterou je žadatel povinen předložit v rámci stavebního nebo jiného řízení podle jiných právních předpisů, nebo jinou obdobnou dokumentaci, která umožní posoudit předmět žádosti. Tato dokumentace obsahuje zejména a) údaje o přesném umístění stavby, investorovi a zpracovateli projektu, b) technickou zprávu, c) podrobný technický popis technického a technologického řešení stacionárních zdrojů a procesů, které zde budou probíhat (zejména přesná označení názvem a typem, názvy a adresy výrobců a jejich technické parametry, specifikace hořáků použitých spalovacích stacionárních zdrojů, jejich typy, výrobce, parametry), d) technické parametry, především kapacitu stacionárního zdroje, e) hmotnostní toky jednotlivých materiálů a energií na vstupu a výstupu ze stacionárního zdroje (zejména paliv a odpadů) a způsob dalšího nakládání s nimi.
26. Podle § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 201/2012 Sb. je provozovatel stacionárního zdroje povinen uvádět do provozu a provozovat stacionární zdroj a činnosti nebo technologie související s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, které mají vliv na úroveň znečištění, v souladu s podmínkami pro provoz tohoto stacionárního zdroje stanovenými tímto zákonem, jeho prováděcími právními předpisy a výrobcem.
27. Žalovaný vycházel z toho, že v objektu osoby zúčastněné na řízení probíhá lisování termosetů a s ním spojené výrobní činnosti minimálně od roku 2008, kdy Městský úřad ve Velkém Meziříčí (dále jen „stavební úřad“) vydal souhlas se změnou užívání stavby původní zámečnické dílny jako lisovny plastů (souhlas se změnou užívání stavby ze dne 14.7.2008, č.j. VÝST/24629/2008/769/2008-po).
28. Provoz lisovny osoby zúčastněné na řízení jako zdroje znečišťování byl ve smyslu zákona č. 201/2012 Sb. orgánem ochrany ovzduší (krajským úřadem) dne 28.7.2011 dočasně povolen, a to do 31.1.2013, jako změna využívání technologického zařízení a zkušební provoz lisování plastů a ručního tryskání výlisků na projektovanou spotřebu 210 tun za rok ve třísměnném provozu. Dále z napadeného rozhodnutí a ze správního spisu vyplývá, že osoba zúčastněná na řízení podala ke krajskému úřadu několik žádostí ve smyslu § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb. o schválení záměru lisovny termosetů (dne 23.1.2013 a dne 25.11.2015), přičemž pokud jde o žádost ze dne 23.1.2013, tak k tomuto záměru bylo dne 9.11.2015 vydáno stanovisko EIA. Jak uvádí žalovaný, těmito žádostmi osoba zúčastněná na řízení usilovala o schválení pokračování v povoleném provozu. Ze správního spisu dále plyne, že řízení o těchto žádostech bylo zastaveno bez toho, že by došlo k jejich meritornímu posouzení.
29. V průběhu řízení o žádosti byly podklady pro rozhodnutí doplněny mimo jiné o závazné stanovisko ministra životního prostředí ze dne 22.5.2017, č.j. 1203/M/17, 32991/ENV/17, kterým bylo potvrzeno souhlasné stanovisko EIA ze dne 9.11.2015 k dřívějšímu záměru osoby zúčastněné na řízení „Lisovna termosetů – navýšení výroby“, a o vyjádření

ministerstva životního prostředí ze dne 17.10.2016. Pokud jde o údaje o dosavadních rozhodnutích týkajících se předmětného záměru, v žádosti osoby zúčastněné na řízení je specifikováno rozhodnutí orgánu ochrany ovzduší č.j. KUJI 77728/2015, k němuž z rozhodnutí žalovaného plyne, že se jedná o dřívější řízení o žádosti ve smyslu zákona č. 201/2012 Sb., které bylo po zpětvzetí zastaveno (str. 13 napadeného rozhodnutí), tudíž je pro posouzení věci bezpředmětné, a rozhodnutí orgánu posuzování vlivů na životní prostředí č.j. 2216/560/15, 78117/ENV/15. Pokud jde o projektovou dokumentaci, tu osoba zúčastněná na řízení doložila listiny zpracovatele EKOME, spol. s r.o. z března 2016, a to odborný posudek č. 43/16, rozptylovou studii č. 42/16, provozní řád a podklad pro vydání verifikačního závazného stanoviska.

30. Žalobce předně namítá nesoulad záměru s územním plánem a neexistenci rozhodnutí ve smyslu stavebního zákona.

31. Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 19.5.2021, č.j. 5 As 192/2018-135,

k otázce závislosti povolení provozu na řízení dle stavebního zákona a současně k povinnosti doložit k žádosti o povolení provozu rozhodnutí či souhlasy dle stavebního zákona konstatoval, že „dle důvodové zprávy ke stávajícímu zákonu o ochraně ovzduší krajský úřad „vydává povolení provozu stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2, a to bez přímé návaznosti na řízení podle stavebního zákona. Nový zákon o ochraně ovzduší se tak snaží jednoznačně stanovit nezávislost povolení provozu na procesech podle stavebního zákona“. Obdobné závěry lze nalézt v odborné literatuře, na niž odkazovali již oba stěžovatelé... je zřejmé, že povolení provozu je vydáváno bez návaznosti na řízení dle stavebního zákona a bez ohledu na to, zda je, či není řízení dle stavebně právních předpisů k danému provozu stacionárního zdroje třeba. Nelze proto pouze s odkazem na obsahové požadavky žádosti o povolení provozu dovozovat, že musí být vždy doloženo rozhodnutí dle stavebního zákona. Lze souhlasit se stěžovatelem b), že všechna předepsaná povolení, včetně povolení dle stavebního zákona, je-li vyžadováno, je nutné pro provoz stacionárního zdroje získat, avšak současně je třeba zachovat autonomní povahu jednotlivých řízení, která na sobě nejsou bez dalšího závislá. Otázku, zda, případně, která rozhodnutí či souhlasy dle stavebního zákona jsou pro daný provoz třeba, nejsou orgány ochrany ovzduší v řízení o povolení provozu oprávněny posuzovat. Jestliže by stěžovatel a) nesplnil své povinnosti dle stavebního zákona, musel by nést následky spojené s takovým postupem dle stavebně právních předpisů, nelze jej však za takové případné porušení sankcionovat v řízení dle zákona o ochraně ovzduší, jestliže povolení provozu není dle zákona o ochraně ovzduší podmíněno existencí rozhodnutí či jiného správního aktu dle stavebního zákona...“.

32. Z uvedeného tedy plyne, že argumentace žalobce ohledně rozporu umístění a provozu zdroje znečištění s územním plánem, i námitka absence územního rozhodnutí, je pro nyní posuzovanou věc bez relevance a věcně s problematikou povolení provozu stacionárního zdroje znečištění ve smyslu zákona č. 201/2002 Sb. nesouvisí. Okolnosti eventuálního nesplnění požadavků stavebně právních předpisů tedy nemohly správní orgány jakkoli zohlednit, stejně jako se jimi v nyní posuzované věci nemůže zabývat zdejší soud, neboť se do zákonnosti napadeného rozhodnutí nemohou promítnout. Pokud správní orgány vycházely z toho, že rozhodnutí o žádosti ve smyslu § 11 odst. 2 písm. d) zákona č.

201/2012 Sb. je samostatným správním rozhodnutím, vydaným ve správním řízení, v němž stavební úřad nemá postavení dotčeného orgánu, jedná se o závěry správné.

33. Pokud jde o námitku nesplnění podmínek stanoviska EIA, tak žalobce v žalobě, stejně jako v odvolání a ve svých námitkách ze dne 23.8.2016, specifikoval, které podmínky stanoviska EIA nebyly v provozovně osoby zúčastněné na řízení dodrženy, přičemž v této souvislosti namítal, že se nejedná o tentýž záměr. Nesplnění některých podmínek stanoviska EIA a odchylky provozu od posuzovaného záměru ostatně plynou i z napadeného rozhodnutí žalovaného, který v tomto ohledu, stejně jako krajský úřad, vycházel především z vyjádření Ministerstva životního prostředí ze dne 17.10.2016 a z výsledků místního šetření ze dne 11.10.2016.
34. Z vyjádření Ministerstva životního prostředí ze dne 17.10.2016 vyplývá, že se opírá o osobu zúčastněnou na řízení doložené listiny - revidované rozptylové studie, odborný posudek i provozní řád. Je v něm uvedeno, že stěžejním sporným bodem byly údaje o množství styrenu v bezpečnostních listech (dále jen „BL“). V rámci procesu EIA byla uváděna množství styrenu v rozsahu 4 – 12,5 %, v BL (v provozním řádu) jsou uvedeny hodnoty 10 – 20 % resp. 30 %. Podle doplněných podkladů se však jedná o důsledek aktualizace norem EU a nikoli pohybu obsahu styrenu v těchto rozmezech, protože složení materiálů zůstává i po aktualizaci BL stejné, přičemž obsah styrenu ve všech materiálech SMC/BMC nepřesahuje 12,50 %. Povaha vstupních materiálů i technologie tedy dle vyjádření Ministerstva životního prostředí ze dne 17.10.2016 nedostály změn.
35. Pokud jde o pracovní dobu, podle dodatečného zpřesnění půjde o třísměnný provoz lisovny a dvousměnný provoz opracování výlisků v pracovních dnech s přesahem buď do sobotního rána anebo do nedělního večera, třetí směna u opracování výlisků by přicházela do úvahy výjimečně, přičemž uvedené zpřesnění v zásadě podle vyjádření odpovídá dokumentaci EIA.
36. Pokud jde o rozpor ve věci zastřešení biofiltru, tak podmínka EIA o instalaci biofiltru byla splněna, přičemž okolnost, zda je zastřešen či nikoli, není pro posouzení změn podstatná.
37. Na základě výše uvedeného je ve vyjádření Ministerstva životního prostředí ze dne 17.10.2016 vysloven závěr, že u záměru „Lisovna termosetů – navýšení výroby“ nedošlo ke změnám oproti záměru popsanému v dokumentaci EIA, které by mohly mít významný vliv na životní prostředí, a proto nebude vydáno stanovisko podle § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. k ověření změn.
38. V průběhu odvolacího řízení byly podklady pro rozhodnutí žalovaného doplněny o závazné stanovisko Ministra životního prostředí ze dne 22.5.2017, č.j. 1203/M/17, 32991/ENV/17, kterým bylo výše zmiňované souhlasné závazné stanovisko EIA potvrzeno.
39. Z napadeného rozhodnutí žalovaného vyplývá, že nebyla splněna podmínka č. 1 závazného stanoviska EIA, podle které bude výstup z odsávání technologie lisování navýšen na 10 m nad terénem. Žalobce nesplnění této podmínky namítá s tím, že tuto podmínku stanovisko EIA stanovilo jednoznačně bez možnosti alternativního řešení.
40. Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku k nesplnění podmínek závazného stanoviska EIA, konkrétně k nesplnění podmínky č. 1, uvedl:

„...Jak vyplývá z povahy stanoviska EIA jakožto závazného stanoviska pro rozhodnutí v navazujícím řízení, měly by být jeho podmínky, které jsou pro navazující řízení relevantní, dodrženy. Stanovisko EIA v předmětné věci nikdy nebylo formálně změněno tak, aby nesplněnou podmínku již neobsahovalo. Změna závazného stanoviska nenastává pozdějším vyjádřením orgánu EIA, že na podmínce netrvá, tedy nenastala ani vyjádřením dotčeného orgánu dle § 9a odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění účinném do 31. 10. 2017. Tento institut tzv. coherence stamp, tedy „razítka totožnosti záměru“, k tomuto účelu nebyl určen; „Tímto procesním nástrojem, jenž je nově včleněn mezi proces EIA a navazující řízení, má být primárně zajištěno, aby do navazujícího řízení byl předkládán záměr v podobě, která byla předmětem procesu EIA a k níž se vztahuje stanovisko EIA“ (viz Bahýľová, L., Kocourek, T., Vomáčka, V.: Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 85). Nemělo být tedy tím postupem zjišťováno, zda záměr splňuje podmínky požadované ve stanovisku EIA. To skutečně umožňuje až stávající znění § 9a odst. 6 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (po novelizaci zákonem č. 326/2017 Sb.), podle něhož pokud nedojde ke změnám záměru, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, zejména ke zvýšení jeho kapacity a rozsahu nebo ke změně jeho technologie, řízení provozu nebo způsobu užívání, příslušný úřad vydá souhlasné závazné stanovisko, v němž určí, které z podmínek stanoviska jsou v důsledku jiných změn záměru neproveditelné.

Důvodová zpráva k zákonu č. 326/2017 Sb. k této změně uvádí: „Za účelem odstranění jakýchkoli pochybností bylo výslovně doplněno, že pokud je záměr povolován po částech nebo etapách, vztahují se podklady poskytované oznamovatelem pouze k části nebo etapě záměru, která je předmětem navazujícího řízení. Poslední úpravou je pak za účelem zajištění právní jistoty nabrzení dosavadního institutu nevydávání závazného stanoviska v případech, kdy nedošlo ke změnám, jež by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí a jež by tudíž vyžadovaly provedení zjišťovacího řízení, výslovným souhlasným závazným stanoviskem. V souhlasném závazném stanovisku bude mít příslušný úřad nově možnost reflektovat změny záměru a případně i určit, které podmínky stanoviska EIA se staly v důsledku jiných změn záměru (tj. takových změn, které nejsou tak závažné, aby odůvodňovaly vydání nesouhlasného závazného stanoviska) neproveditelnými. Praxe ukázala, že v celé řadě záměrů došlo k nepodstatným změnám, mnohdy pozitivním z hlediska vlivů na životní prostředí, v důsledku kterých nebylo možno splnit některé podmínky stanoviska EIA, a otázku bylo nutno řešit prostřednictvím odstranění rozporů podle § 136 odst. 6 správního řádu. Za účelem předcházení těmto situacím bude mít příslušný úřad možnost identifikovat podmínky, které se v důsledku změny záměru staly nerealizovatelnými. Pro případ potřeby je explicitně zakotvena možnost součinnosti s příslušnými dotčenými orgány, tedy zpravidla těmi, jejichž požadavky byly ve stanovisku EIA zahrnuty nebo jejichž gesce se daná podmínka týká.“

V době vedení nyní posuzovaného řízení o povolení provozu však tehdejší znění § 9a odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí takový postup neumožňovalo. Posouzení a vtělení podmínek závazného stanoviska s ohledem na typ navazujícího řízení do konečného rozhodnutí bylo v kompetenci správního orgánu vedoucího navazující řízení, kterým byl v projednávané věci krajský úřad (správní orgán I. stupně) jakožto orgán ochrany ovzduší. Změna původního závazného stanoviska EIA byla přesto možná již v řízení v prvním stupni postupem dle § 136 odst. 6 správního řádu, naznačovaným v citované důvodové zprávě, kdy by věc byla předložena orgánu společně nadřízenému jak správnímu orgánu, který vedl řízení (tj. správnímu orgánu I. stupně), tak dotčenému správnímu orgánu, který vydal stanovisko EIA

(Ministerstvo životního prostředí), tedy ministru životního prostředí, který by byl v takovém případě oprávněn stanovisko EIA změnit tak, že by z něho již neaktuální, přebytné či vadně stanovené podmínky vypustil. Vedle toho byla změna závazného stanoviska možná i v odvolacím řízení, tj. postupem dle § 149 odst. 4 správního řádu, v tehdejší znění, za předpokladu, že by správní orgán I. stupně na splnění všech podmínek stanoviska EIA trval a tedy žádost o povolení provozu v podobě předložené stěžovatelem a) zamítl, přičemž na základě odvolání stěžovatele a), jenž by v něm brojil proti podmínce či podmínkám závazného stanoviska EIA bránícím povolení provozu, by potom orgán nadřízený dotčenému orgánu, tedy opět ministr životního prostředí, závazné stanovisko EIA dle § 149 odst. 4 správního řádu přezkoumal a eventuálně ho i v tomto případě změnil tak, že by nevyhovující podmínku či podmínky vypustil. Naopak v situaci, kdy správní orgán I. stupně žádosti stěžovatele a) o povolení provozu vyhověl, nemělo žádný smysl, aby stěžovatel b) (žalovaný) předkládal v odvolacím řízení věc dle § 149 odst. 4 správního řádu, v tehdejší znění, k přezkoumání závazného stanoviska EIA ministru životního prostředí, neboť jak sám ministr konstatoval, námitky jednotlivých odvolatelů (včetně žalobce) nesměřovaly proti obsahu stanoviska EIA samotného, ale proti nedodržení podmínek tohoto stanoviska EIA, přičemž posouzení této otázky bylo plně v působnosti stěžovatele b) jakožto odvolacího orgánu.

Pokud jde o další argumentaci stěžovatelů odkazující na pozdější změnu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, podle níž již daný záměr vůbec nevyžaduje posouzení vlivů na životní prostředí ani vedení zjišťovacího řízení, Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že krajský soud byl dle § 75 odst. 1 s. ř. s. povinen rozhodovat podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů. Krajský soud tedy mohl vzít novou právní úpravu v úvahu v rámci bodu 46 napadeného rozsudku, v němž naznačil, jak má stěžovatel b) v dalším řízení postupovat, ovšem při samotném přezkoumání dosavadního postupu správních orgánů v dané otázce k této pozdější změně právní úpravy přiblížit nemohl.

Krajský soud však naopak měl v dané věci zohlednit skutečnost, že přestože formálně nedošlo ke změně závazného stanoviska EIA, dotčený orgán, který toto závazné stanovisko vydal, sám dospěl k závěru, že jedinou podmínku závazného stanoviska, k jejímuž splnění podle názoru zúčastněných správních orgánů prokazatelně nedošlo, tj. podmínku č. 1 v podobě navýšení stávajícího výduchu z lisování termosetů do úrovně 10 m nad terénem, nadále nelze v souvislosti se splněním podmínky č. 2 stanoviska EIA v podobě instalace biofiltru považovat za opodstatněnou a že od ní fakticky upouští. Tento svůj závěr dotčený orgán ve vyjádření ze dne 26. 5. 2016, č. j. 1166/560/16 34479/ENV/16, podrobně zdůvodnil:

„Podmínky závazného stanoviska MŽP byly formulovány na základě návrhu zpracovatele posudku a následného správního uvážení příslušného úřadu vycházejícího ze všech podkladů získaných v rámci procesu EIA. V původním návrhu stanoviska byla otázka eliminace vlivů emisí organických látek řešena podmínkou navýšit výduch z lisovny na úroveň 10 m nad terénem, přičemž další opatření byla navrhována pouze v případě výskytu obtěžujících pachových efektů v rámci zkušebního provozu. Toto řešení vycházelo z úvahy, že vzhledem k velmi nízkým imisním koncentracím styrenu, nevýznamným i z hlediska vlivů na zdraví obyvatel, není nutné primárně tuto koncentraci snižovat, podstatná je zejména eliminace případného obtěžování zápachem. Navýšení výduchu mělo zajistit větší rozptyl emisí a tím další snížení jejich koncentrace v ovzduší. S ohledem na umístění provozovny v blízkosti obytné zástavby a namítaným pachovým efektům se MŽP s navrženým řešením nespokojilo a

formulovalo další podmínku stanoviska směřující k omezení hmotnostního toku emisí, protože emise organických látek mohou provázet pachové efekty i při velmi nízkých koncentracích, které jinak splňují příslušné hygienické limity. Jednalo se o požadavek instalovat u odsávání technologie účinné zařízení ke snižování emisí organických látek obtěžujících zápachem, např. biofiltry, systém BIOTHYS apod. Jak je také uvedeno níže, tato podmínka byla splněna. Žadatel zvolil možnost instalace biofiltru a na základě výše zmíněné rozptylové studie dospěl k závěru, že navýšení výduchu na 10 m nad úroveň terénu tím prakticky ztrácí smysl. MŽP po zvážení všech okolností toto řešení akceptuje, protože navýšení výduchu byl původně návrh oznamovatele, kdežto MŽP jako podstatné opatření chápalo podmínku č. 2 sledující omezení množství emisí. Rovněž je nutno přihlédnout k faktu, že z technického hlediska kombinace biofiltru a klasického odtahu vzdušiny do výduchu není obvyklá. V neposlední řadě lze odkázat na zápis z veřejného projednání, kde zpracovatel dokumentace uvedl, že při úvahách opatření k omezení imisní zátěže v okolí provozovny řešili jednak umístění výduchu z lisovny, jednak jeho výšku. Jako technicky řešitelný byl shledán posun 12 m jižním směrem. Přínos uvažovaného přemístění výduchu se však s rostoucí výškou snižuje, v polohách nad 6 m výpočty ukázaly někde dokonce vyšší koncentraci v obytné zástavbě než u stávajícího umístění. Biofiltr je umístěn právě ve směru uvažovaného posunu výduchu, proto by případné plnění podmínky č. 1 mohlo naopak účinnost opatření snížit.

Závěr: Nesplnění podmínky č. 1 MŽP shledalo v souvislosti s plněním podmínky č. 2 jako důvodné. Za těchto okolností MŽP považuje zvolené řešení za dostačující a na splnění podmínky č. 1 netrvá, pokud se ve zkušebním provozu prokáže dostatečná účinnost biofiltru a výsledky rozptylové studie se v praxi potvrdí.“

Je sice pravdou, že citované vyjádření dotčeného orgánu bylo zrušeno jeho usnesením ze dne 21. 9. 2016, č. j. 2237/560/16 64090/ENV/16, avšak ze zcela jiných, výše uvedených důvodů, přičemž je ze správního spisu zřejmé, že stanovisko dotčeného orgánu EIA ohledně upuštění od podmínky č. 1 se ani v dalším průběhu správního řízení nezměnilo. Jeho citované závěry převzaly v zestručněné podobě do svých rozhodnutí správní orgány obou stupňů vedoucí řízení o povolení provozu, které probíhalo obdobně jako samotný proces EIA za účasti veřejnosti (§ 9b a násl. zákona o posuzování vlivů na životní prostředí). Zároveň žalobce, který přispěl v rámci připomínek v procesu EIA k tomu, že byla do stanoviska EIA doplněna podmínka č. 2, kterou stěžovatel a) realizoval instalaci biofiltru, v žalobě žádné konkrétní věcné důvody, které by s citovaným závěry správních orgánů po odborné stránce polemizovaly, nepředestřel, pouze uvedl, že závazné stanovisko EIA jednoznačně stanovilo danou závaznou podmínku bez možnosti alternativního řešení. Sám krajský soud v napadeném rozsudku uznal, že „odůvodnění změn podmínek závazného stanoviska může být z odborného hlediska věcně správným“. Za daných okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že se správní orgány tím, že formálně nedošlo ke zrušení podmínky č. 1 závazného stanoviska EIA, sice dopustily vady řízení, která však v tomto případně ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. nemohla mít za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a nemůže být tedy sama o sobě důvodem zrušujícího rozsudku krajského soudu.“.

41. S ohledem na citované závěry Nejvyššího správního soudu je tedy zřejmé, že námitka nesplnění podmínky č. 1 stanoviska EIA, podle které měl být výstup z odsávání technologie lisování navýšen na 10 metrů nad terénem, není důvodná; její nesplnění se rovněž žádným způsobem nemohlo negativně projevit v právech žalobce, jak plyne

z věcných závěrů správních orgánů, s nimiž žalobce nepolemizuje, poukazujících v tomto ohledu zejména na splnění podmínky č. 2 stanoviska EIA, která představuje adekvátní řešení v podobě instalace biofiltru coby účinného zařízení ke snižování emisí organických látek obtěžujících zápachem.

42. Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku také poukázal na to, že „...žalobce v žalobě v podstatě opakuje některé námitky o nesplnění vybraných podmínek závazného stanoviska EIA (např. tvrzené neprokázání účinnosti biofiltru), které se sice týkají ochrany ovzduší, avšak s nimiž se vesměs správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích podrobně vypořádaly, přičemž nesplnění podmínek stanoviska EIA neshledaly. Naopak krajský soud se vzhledem k uvedenému nesprávnému právnímu názoru těmito námitkami dosud nezabýval, a bude tedy na něm, aby tak učinil v dalším řízení.“
43. Úkolem zdejšího soudu tedy bylo se příslušnými žalobními námitkami zabývat. Jedná se předně o námitku, že pouhým prokázáním instalace biofiltru, bez prokázání jeho skutečné účinnosti, nebyla splněna podmínka č. 2 stanoviska EIA. S odkazem na sdělení krajského úřadu, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 20.2.2017, č.j. KUJI 15246/2017, sp. zn. OUP 307/2016Kov12, žalobce zpochybňuje nejen to, že se jedná o účinné zařízení ke snižování emisí organických látek, ale i skutečnost, že se vůbec jedná o biofiltr.
44. Podle obsahu správního spisu bylo žalobcem zmiňované sdělení ze dne 20.2.2017 vydáno ve věci podnětu žalobce na nečinnost stavebního úřadu, kdy žalobce požadoval přezkoumání postupu stavebního úřadu ve věci přezkumu územního souhlasu stavebního úřadu ze dne 18.2.2016, VÝST/3143/2016/1220/2016-kríb, jímž byl vydán společný územní souhlas a souhlas s provedením ohlášeného záměru pro stavbu „zpevněná plocha a zastřešení pozemku parc. č. XD v k.ú. X“, na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení ze dne 21.1.2016, jejíž přílohou je dokumentace pro objekt biofiltru. Krajský úřad ve sdělení ze dne 20.7.2017 odkázal na vyjádření stavebního úřadu ze dne 17.1.2017 k podanému podnětu, že se v případě biofiltru nejedná o stavební dílo, které by vznikalo stavební či montážní technologií ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona; jedná se o drcenou dřevní hmotu, volně loženou na místě k tomu vhodnému, která nepředstavuje montážní nebo stavební činnost. Nejedná se ani o výrobek plnící funkci stavby; územní souhlas tak nebyl nezákonný a nejsou důvody pro zahájení přezkumného řízení; v případě zpevněné plochy a zastřešení se nejednalo o záměr posuzovaný ve zjišťovacím řízení nebo pro který bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů na životní prostředí a pro jeho vydání nebylo nezbytné doložení závazného stanoviska orgánu ochrany ovzduší.
45. Podle zdejšího soudu z uvedeného sdělení krajského úřadu ze dne 20.2.2017 nelze dovozovat, že by instalované zařízení nebylo účinným zařízením ve smyslu podmínky č. 2 stanoviska EIA, podle které u odsávání technologie lisování bude namísto absorpční jednotky s aktivním uhlím instalováno jiné, účinné zařízení ke snižování emisí organických látek obtěžujících zápachem (např. biofiltry, systém BIOTHYS apod.). Je třeba zdůraznit, že posouzení splnění podmínky pro účely povolení provozu nebylo v kompetenci stavebního úřadu; stavební úřad nebyl příslušný k posouzení účinnosti biofiltru, tato otázka ani nebyla předmětem společného územního souhlasu a souhlasu

s provedením ohlášeného záměru pro stavbu zpevněné plochy a zastřešení pozemku parc. č. XD v k.ú. X.

46. Zdejší soud k této žalobní námitce rovněž odkazuje na vyjádření Ministerstva životního prostředí ze dne 26.5.2016, č.j. 1166/560/16 34479/ENV/16, podle něhož byla podmínka č. 2 stanoviska EIA splněna, a proto nelze považovat za opodstatněnou podmínku č. 1 daného stanoviska; z uvedeného důvodu na ní ministerstvo netrvá.
47. Účinností instalovaného biofiltru se zabýval také žalovaný např. na straně 10 napadeného rozhodnutí, kde konstatoval, že *„Popis instalovaného biofiltru a zabezpečení jeho garantované účinnosti (sledování a udržování vlhkosti, odpovídající teploty, opatření při kritické změně tlakové ztráty, resp. nízkém pH, kontrola a výměna biologické náplně) je obsažen na str. 11 - 16 revidovaného odborného posudku č. 43a/16 ze dne 3.10.2016, kde je mj. rovněž vysvětleno upuštění od původně uvažovaného zastřešení biofiltru (řešeno i v rámci místního ohledání a posléze na str. 14 odůvodnění povolení provozu), se závěrem: „...bude ke kontrole, resp. ověření účinnosti biofiltru docházet každoročně na základě autorizovaného měření emisí TOC, které současně se sledováním výše uvedených parametrů (vlhkost, teplota, tlaková ztráta, pH) nejlépe vypovídá o správné funkci organické náplně. ...zprovoznění ... v měsíci květnu roku 2016. Oproti předchozím dokumentům, tak revidovaný odborný posudek a provozní řád včetně dalších podkladů předložených ve správním řízení o povolení provozu již vycházejí ze zkušeností provozovatele s provozem biofiltru a reaguje na relevantní podněty doručené během probíhajícího správního řízení.“ (pozn.: podtržení doplněno MŽP) Konstrukci biofiltru a frekvenci kontrol jednotlivých parametrů žadatel konzultoval s ČIŽP a s Ing. P. A., CSc., jejíž firma ODOUR, s.r.o. zabývající se měřením a eliminací pachových látek pak i dodala dřevní organickou hmotu, včetně příslušných bakterií a živin. Namítané změny parametrů v řízení podložil „Návodem k údržbě náplně biofiltru“ zpracovaným Ing. P. A., CSc. s datem 18.5.2016; podmínky provozu biofiltru podrobně upravené v závazných podmínkách povolení, resp. zejména ve schváleném provozním řádu, pokládá MŽP v této fázi za adekvátní. Tvrzeň účinnost biofiltru byla poprvé potvrzena zprávou č. 9/P/2016 o měření pachových látek, o níž ČIŽP ve svém rozhodnutí ze dne 2.1.2017 uvedla následující: „...K prošetření podnětu 37 občanů ohledně obtěžování pachovými látkami ze společnosti RODOS kovo, s.r.o., provedla dne 15.11.2016 měřicí skupina ředitelství ČIŽP Praha odběry odpadního vzduchu před vstupem a na výstupu z biologického filtru za účelem zjištění účinnosti tohoto zařízení na omezování pachových látek. Pod dozorem přítomných inspektorů ČIŽP byla technologie zpracování termosetů provozována po dobu měření na maximální provozní výkon. Výsledkem tohoto měření bylo zjištění, že předmětný biofiltr vykazuje účinnost nad 90 %, kdy výstupní koncentrace pachových látek byly na hranici detekce...“ (pozn.: podtržení doplněno odvolacím orgánem) Později také obě AME z lisování termosetů (uskutečněná po předchozím oznámení ČIŽP, v souladu s § 6 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb.) vysokou účinnost biofiltru potvrdila – v protokolu o zkoušce č. E 201/2017 (TOC) je vyčíslena účinnost 89,4 % a v protokolu o zkoušce č. E 202/2017 (pachové látky) účinnost 88,8 %. K požadavku na zpracování pachové studie a námitkám, že obtěžování zápachem v okolí provozovny přetrvává, krajský úřad v souladu se závazným stanoviskem EIA stanovil napadeným povolením provozu závazné podmínky č. 14. a 15. ve znění: „14. Do jednoho roku od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí o povolení provozu bude na základě zkušeností s ročním provozem nového zařízení ke snižování emisí organických látek (biofiltru) a případných podnětů kontrolních orgánů, aktualizován provozní řád zdroje a předložen krajskému úřadu ke schválení v rámci žádosti o změnu tohoto povolení.*

15. Do jednoho roku od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí o povolení provozu bude provedeno vyhodnocení potenciálních pachových efektů formou pachové studie, přičemž bude využita i odezva obyvatel dotčeného území, samosprávy a příslušných orgánů. Pachová studie bude předložena na krajský úřad ve vazbě na předchozí bod č. 14.“ (pozn.: podtržení doplněno MŽP) Vzhledem k faktu, že při vydání povolení provozu na dobu určitou je krajský úřad povinen podle § 12 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb. vycházet z kritéria obvyklé doby jeho životnosti tzn., že nelze např. omezit vydání povolení výlučně na „zkušební dobu“, je naprostá většina povolení podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona č. 201/2012 Sb. vydávána na dobu neurčitou, ovšem v odůvodněných případech jsou v podmínkách stanoveny i postupy a opatření pro zkušební provoz (v řešené věci mj. na základě požadavků orgánu EIA). Podobně krajské úřady vydávají integrovaná povolení, jež se týkají nejvýznamnějších zdrojů znečišťování ovzduší, resp. činností uvedených v příloze č. 1 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 76/2002 Sb.“). Později krajský úřad může podle § 13 odst. 2 zákona č. 201/2012 Sb. vydané povolení provozu změnit, resp. revidovat, dojde-li ke změně okolností rozhodných pro stanovení podmínek podle § 12 odst. 4 zákona č. 201/2012 Sb. I v tomto jde o obdobu integrovaného povolení, jež také bývá v čase (a často mnohokrát) měněno, jelikož se vydává pro celou životnost zdroje od jeho stavby do odstavení z provozu.“.
48. Dále žalovaný na straně 20 napadeného rozhodnutí upozornil, že „Podmínka č. 2. závazného stanoviska EIA byla splněna ve formě instalace biofiltru, o jehož účinnosti, podmínkách provozu, jakož i o společném územním souhlasu a souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru „zpevněná plocha a zastřešení“ ze dne 18.2.2016 bylo odvolacím orgánem detailně pojednáno. Podmínka účinnosti zařízení ke snižování emisí organických látek obtěžujících zápachem má svůj odraz v závazných podmínkách č. 4., 6., 7., 8., 9., 10. a 14. napadeného rozhodnutí.“.
49. Z výše uvedeného je podle zdejšího soudu zjevné, že v souladu s podmínkou č. 2 stanoviska EIA bylo ve výrobním areálu osoby zúčastněné na řízení instalováno účinné zařízení a že žalovaný se touto otázkou dostatečným způsobem zabýval. Žalobce přitom jeho závěry kvalifikovaným způsobem nevyvrací, toliko vyjadřuje ničím nedoložené pochybnosti; tyto pochybnosti však argumentace správních orgánů vyvrací.
50. Další námitkou týkající se nesplnění podmínek stanoviska EIA je námitka nedodržení podmínky č. 11, podle které bude při provozu lisovny vždy v provozu odsávání tak, aby v prostoru lisovny byl udržován mírný podtlak.
51. Podle žalobce splnění uvedené podmínky správní orgány dovozují z provozního řádu a protokolu o zkoušce č. P061/16 ze dne 13.7.2016; od vydání stanoviska EIA či předmětného měření však došlo k podstatným změnám v technologii. Není zjevné, zda změny v technologii nemají vliv na stav podtlaku při provozu lisovny; pokud takový vliv mají, není podle žalobce možné vycházet z provedeného měření ze dne 13.7.2016 a postup zabezpečující odsávání při provozu lisovny popsán v provozním řádu by nebyl dostačující.
52. K namítané změně technologie žalobce dále odkazuje na svoji další žalobní námitku, že ve správním řízení požadoval, aby všechna okna z obrobny a omílárny byla trvale neotvíratelná a aby prostory obrobny a omílárny byly napojeny na jednotku nuceného odvodu vzduchu ústícího do biofiltru. Dále podle žalobce v provozním řádu chybí

jakákoliv informace týkající se způsobu a podmínek provozu centrálního odsávání z pracoviště obrobny a ručního opracování výlisků. Podmínka č. 5 stanoviska EIA, podle které má provozní řád specifikovat, která okna a otvory je možné otevírat, aniž by docházelo k únikům fugitivních emisí, směřuje k tomu, aby nedocházelo k žádnému úniku fugitivních emisí, což provozní řád nezajišťuje. Umožněním otevírání oken z dotčených prostor je umožněn únik fugitivních emisí.

53. Podle zdejšího soudu i na tuto argumentaci dává odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného dostatečnou odpověď. Na str. 23 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že „Podle podmínky č. 5 závazného stanoviska EIA byl provozovatel povinen zpracovat provozní řád zahrnující mj. „specifikaci, která okna a další otvorové výplně provozovny je možno otevírat, aniž by docházelo k porušování předpisů a zejména únikům fugitivních emisí“. Orgán EIA citované odůvodnil tím, že „je nutno dbát na maximální omezení fugitivních emisí z lisovny, zvláště s přihlédnutím k okolnosti, že ne všechny lisovací stroje mají zajištěno vlastní odsávání. K tomu bude sloužit zajištění stálého podtlaku v lisovně spolu se zamezením možnosti otevírání vybraných oken a dalších otvorových výplní. K tomu se váže opatření týkající se provozního řádu.“ A také danou podmínku propojil s tím, že proběhne „výměna oken lisovny za okna vyšší třídy zvukové izolace a neotevíratelná, okna omílárny budou zcela zazděna. To přispěje jednak k další minimalizaci vlivů, jednak k odstranění pochybností ve věci otevírání oken provozovny.“ Uskutečnění poslední citovaného bylo mj. ověřeno při ohledání na místě. V rámci postupů podle § 9a odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb. bylo shledáno splnění popsaných podmínek. Schéma provozovny včetně rozvodů vzduchotechniky tvoří přílohu č. 1 schváleného provozního řádu a jeho kapitola 6. upravuje otevírání oken a dalších otvorových výplní, se závěrem balance odsávaného a přisávaného vzduchu: „Při měření průtoků byla dne 13.7.2016 prověřována i možnost kolísání množství odsávaného / přisávaného vzduchu při otevřených a zavřených oknech na pracovišti opracování výlisků. Zaznamenány byly rozdíly v řádu desítek m³/hod, resp. v mezích nejistoty měření... Případné kolísání mírného podtlaku vlivem otevírání oken na pracovišti opracování výlisků lze vyloučit.“ Jak již bylo uvedeno, krajský úřad ještě doplnil dokazování protokolem o provedené zkoušce. Opracování výlisků – technologie omílání, tryskání a ručního opracování výlisků – je zdrojem uvedeným v příloze č. 2 zákona č. 201/2012 Sb. pod kódem 4.12., kde není ve sloupci C zakotven požadavek provozního řádu jako součásti povolení provozu. Schválený provozní řád byl proto primárně zpracován toliko pro zdroj lisování termosetů, nicméně s respektováním podmínek závazného stanoviska EIA. Vzduchotechnika opracování výlisků je odpovídajícím způsobem popsána na str. 16 a 17 revidovaného odborného posudku č. 43a/16 ze dne 3.10.2016. Na základě těchto podkladů a po provedení ohledání na místě prvoinstanční orgán (se souhlasem ČIŽP i příslušného orgánu EIA) schválil provozní řád mj. s tím, že „Okna a světlíky z jiných částí provozovny, které jsou stavebně odděleny (nevýrobní prostory, obrobna a kontrolní pracoviště), mohou být při provozu centrálního odsávání z lisovny termosetů otevřena. Okna z nevýrobních prostor tj. administrativní části provozovny v 1. NP a šaten, sociálních zařízení apod. ve 2. NP mohou být otevřena bez omezení.“
54. Také kupříkladu na straně 24 napadeného rozhodnutí žalovaný upozornil, že „Centrální odsávání je v provozu po celou dobu lisování a odvádí znečištěnou vzdušinu do zařízení ke snižování emisí (do biofiltru umístěného na vcelku krytém dvoře areálu). Žadatel zajistil korektní bilanci přisávaného a odsávaného vzduchu (včetně prověření vlivu otevírání oken na pracovišti opracování výlisků a parametrů biofiltru s tlakovým odporem). Veškerá okna a

světlíky ve výrobních prostorách, kde dochází k manipulaci se vstupní surovinou zbavenou ochranné folie, jsou trvale zavřena. Vybavením regulace vzduchotechniky čidlem je podtlak zajištěn a fugitivní emise z lisovny minimalizovány i za stavu nezbytného otevření sekčních vrat.“.

55. Výše uvedené závěry žalovaného žalobce relevantním způsobem nezpochybňuje, neuvádí, proč konkrétně jsou uvedená opatření týkající se (ne)možnosti otevírání některých oken a vzduchotechniky nedostatečná. Z uvedených závěrů žalovaného neplyne nic v tom směru, že by požadovaný podtlak nebyl zajištěn, ani že by bylo třeba nového měření, případně že by žalobcem uváděné změny v technologii (dle žalobní argumentace by měly tyto změny spočívat v tom, že některá okna nebudou otevřena, a v napojení prostor na jednotku nuceného odvodu vzduchu ústícího do biofiltru - o jiných technických změnách žalobce v této souvislosti podle zdejšího soudu nehovoří) nebyly zohledněny při měření podtlaku; ani ze žalobcem odkazovaného protokolu o zkoušce č. P061/15 ze dne 13.7.2016 neplyne, že by uvedené technické podmínky nebyly zohledněny. Pokud jde o námitku, že v provozním řádu chybí jakákoliv informace týkající se způsobu a podmínek provozu centrálního odsávání z pracoviště obrobny a ručního opracování výlisků, tak v podmínce č. 11 stanoviska EIA je stanoveno, že při provozu lisovny bude vždy v provozu odsávání tak, aby v prostotu lisovny byl udržován mírný podtlak. Uvedená podmínka se tedy týká konkrétně pracoviště lisovny. Provozem vzduchotechniky se zabývá provozní řád v bodě 6 „výstupy z technologie“, ale i odborný posudek č. 43a/16 ze dne 3.10.2016. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na skutečnost, že podmínka č. 11 závazného stanoviska EIA týkající se řízení centrální vzduchotechniky byla splněna ve formě precizované kapitoly 6. provozního řádu (podtlak v prostoru lisovny zajištěn odsáváním většího množství vzdušiny, než je přisáváno atd.) a má svůj odraz v závazné podmínce č. 6 napadeného rozhodnutí, současně odkázal na skutečnost, že vzduchotechnika opracování výlisků je odpovídajícím způsobem popsána na str. 16 a 17 revidovaného odborného posudku č. 43a/16 ze dne 3.10.2016. To považuje zdejší soud za dostačující.
56. Jestliže žalobce namítá, že napadené rozhodnutí změnilo v rámci podmínky č. 15 lhůtu k provedení pachové studie z 1 roku od nabytí právní moci rozhodnutí na 3 měsíce, a požaduje provedení a předložení pachové studie ještě před vydáním povolení provozu, tak na uvedenou námitku reagoval i Nejvyšší správní soud ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 19.5.2021, č.j. 5 As 192/2018-135, s tím, že otázka, zda byl stacionární zdroj provozován již v průběhu řízení o povolení provozu (protiprávně), není předmětem posouzení v dané věci. Zdejší soud k tomu dodává, že skutečnost, že je již nějakou dobu stacionární zdroj v provozu, neznamená, že by správní orgány nemohly stanovit dobu, v rámci které má být provedena pachová studie.
57. Nejvyšší správní soud dále ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 19.5.2021, č.j. 5 As 192/2018-135, pokud jde konkrétně o otázku počtu směn provozu, uvedl, že „...závazné stanovisko EIA žádnou podmínku v podobě dvousměnného provozu nestanoví. Jedná se tedy nanejvýš o změnu záměru posuzovaného v procesu EIA v navazujícím řízení, která by byla nepřijatelná pouze v případě, že by dotčený orgán EIA v rámci výše popsaného postupu dle § 9a odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, v tehdejšímu znění, shledal, že by tato změna mohla mít významný negativní vliv na životní prostředí a vydal namísto coherence stamp negativní závazné stanovisko, což se nestalo. Naopak dotčený orgán ve svém vyjádření ze

dne 17. 10. 2016 konstatoval, že se nejedná o významnou změnu v užívání stavby. I správní orgány obou stupňů se s příslušnými námitkami účastníků řízení týkajícími se této otázky vypořádaly a na uvedené vyjádření dotčeného orgánu odkázaly.“

58. Pokud jde o otázku délky zkušebního provozu, tak Nejvyšší správní soud konstatoval, že „...je pravdou, že dle podmínky č. 9 závazného stanoviska EIA měl být záměr po dobu 1 roku provozován ve zkušebním provozu, v jehož rámci mělo být provedeno mj. jednorázové měření emisí a těkavých organických látek a pachových látek a vyhodnocení potenciálních pachových efektů. Uvedené podmínky správní orgán 1. stupně vtělil zejména do podmínek č. 7 („Nejpozději do 3 měsíců ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bude provedeno na zdroji „101 Lisování termosetů“ jednorázové autorizované měření emisí těkavých organických látek ... a pachových látek.“), č. 14 („Do jednoho roku od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí o povolení provozu bude na základě zkušenosti s ročním provozem nového zařízení ke snižování emisí organických látek (biofiltru) a případných podnětů kontrolních orgánů aktualizován provozní řád zdroje a předložen krajskému úřadu ke schválení v rámci žádosti o změnu tohoto rozhodnutí.“) a č. 15 („Do jednoho roku od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí o povolení provozu bude provedeno vyhodnocení potenciálních pachových efektů formou pachové studie, přičemž bude využita i odezva obyvatel dotčeného území, samosprávy a příslušných orgánů. Pachová studie bude předložena na krajský úřad ve vazbě na předchozí bod č. 14.“) svého rozhodnutí o povolení provozu. Stěžovatel b) (žalovaný) změnil v žalobou napadeném rozhodnutím podmínky č. 14 a 15 pouze tak, že lhůtu pro předložení aktualizovaného provozního řádu, resp. pachové studie v rámci žádosti o změnu rozhodnutí o povolení provozu stěžovateli a) (v zájmu odvolatelů, tedy i žalobce) zkrátil na 3 měsíce. Tuto změnu odůvodnil stěžovatel b) na straně 12 svého rozhodnutí tím, že podmínka ročního zkušebního provozu dle stanoviska EIA již byla naplněna, neboť daný stacionární zdroj již byl v posuzovaných parametrech stěžovatelem a) provozován již v průběhu řízení o povolení provozu. Je nutno konstatovat, že se tak dělo bez příslušného pravomocného povolení provozu, tedy protiprávně, tato otázka ovšem není předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu v této věci. S uvedeným hodnocením stěžovatele b) se Nejvyšší správní soud ztotožňuje a zároveň konstatuje, že veškeré povinnosti stěžovatele a) vyplývající z podmínky č. 9 závazného stanoviska EIA, resp. podmínek č. 7, 14 a 15 rozhodnutí o povolení provozu byly uvedenou změnou zachovány, pouze byla zkrácena lhůta pro splnění některých z nich.“
59. Pokud žalobce namítá nedostatečně zjištěný skutkový stav s tím, že v odvolání požadoval, aby i na výduchu z ručního opracovávání výlisků bylo provedeno autorizované měření emisí TOC a pachových látek, a poukazoval na to, že při provozu tohoto výduchu dochází vlivem netěsnosti v konstrukcích a vzhledem k celkovému prosycení provozovny těkavými látkami k nasávání těchto látek z prostoru lisovny a následně k přímému vypuštění do ovzduší a obtěžování okolí, tak i tu podle zdejšího soudu žalovaný správně upozornil, že „Požadavek, aby byly na výduchu z ručního opracovávání výlisků změřeny i emise TOC a pachových látek, nebyl na základě (v prvoinstančním řízení provedeného) ohledání na místě shledán důvodným. Při hledání dodatečných opatření v rámci změnového řízení (závazné podmínky č. 14 a 15 napadeného rozhodnutí) se nabízí tuto problematiku znovu otevřít a množství emisí TOC na výduchu měřením ověřit (podle výsledku potom případně zvážit celoroční vracení přefiltrované vzdušiny zpět do haly a rovněž související otázku otevírání oken z těchto výrobních prostor).“ (strana 27 napadeného rozhodnutí). Podle zdejšího soudu z ničeho nevyplynula nezbytnost měření emisí TOC a pachových látek i na

výduchu z ručního opracovávání výlisků, současně je třeba zdůraznit, že tuto možnost správní orgány nevykloučily. Žalobce neuvádí, z čeho nezbytnost uvedeného měření dovozuje ani v čem shledává nedostatečný výše uvedený závěr žalovaného. Žalovaný přitom v napadeném rozhodnutí dostatečně zdůvodnil podstatu tzv. změnového řízení ve smyslu § 13 zákona č. 201/2012 Sb. v souvislosti s otázkou možného obtěžování okolí zápachem, kdy upozornil, že další vyhodnocení pachových efektů bude otázkou žádosti o změnu (revizi) povolení včetně všech pokladů ve smyslu závazných podmínek č. 14 a 15 rozhodnutí krajského úřadu (viz např. strana 26 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný také uvedl příklad možných dodatečných opatření, které lze zvažovat – intenzivnější odsávání znečištěné vzdušiny do biofiltru navýšením stávajícího výkonu či rozšířením o další vstupní sací otvory u výrobních zařízení apod.). Současně žalobce uvedené tvrzení o obtěžování okolí namítá v souvislosti s čestnými prohlášeními, k čemuž zdejší soud již ve svém předchozím zrušujícím rozsudku upozornil, že se jedná o otázku související s požadavky na umístění a provoz stavby osoby zúčastněné na řízení v dané lokalitě, případně o otázku soukromoprávní.

60. Pokud jde o námitky nesplnění podmínek stanoviska EIA co do požadavků na hlukovou studii a řešení dopravní situace, zdejší soud se jimi ve svém předchozím zrušujícím rozsudku ze dne 25.5.2018, č.j. 62 A 292/2017-110, zabýval a Nejvyšší správní soud s jeho závěry souhlasil. Zdejší soud dal za pravdu žalovanému, že tuto otázku přísluší posoudit stavebnímu úřadu v řízení ve smyslu stavebního zákona, neboť posuzování těchto otázek do věcné kompetence orgánů ochrany ovzduší nespadá. Stejně tak prokazování obtěžujícího zápachu nad míru přiměřenou poměrům žalobcem zmiňovanými čestnými prohlášeními je otázkou soukromoprávní. Jak zdejší soud uvedl kupř. ve svém rozsudku ze dne 3.5.2018, č.j. 62 A 250/2017-178, v níž se sporem žalobce a osoby zúčastněné na řízení rovněž zabýval, ovšem v rámci řízení na ochranu před nezákonným zásahem, „...vztah žalobce a osoby zúčastněné na řízení má i svůj aspekt občanskoprávní, neboť žalobce je podle své argumentace obtěžován imisemi z povolené lisovny plastů“. Otázku obtěžování zápachem za situace, kdy jsou limity škodlivých látek ve smyslu zákona č. 201/2012 Sb. dodrženy, nepřísluší řešit správním orgánům v nyní posuzované věci, a tudíž ani zdejšímu soudu.
61. Pokud jde o námitku, že žalobce nebyl seznámen se souhlasem osoby zúčastněné na řízení se zpřísněním původně schválených podmínek, tu zdejší soud neshledal důvodnou, neboť není zřejmé, jak by se neznalost právě souhlasu žadatele se zpřísněním podmínek povolení mohla negativně projevit na právu žalobce být seznámen se skutkovými podklady rozhodnutí žalovaného a možnosti k nim uvádět námitky relevantní ve vztahu k možnému dotčení veřejných subjektivních práv žalobce, pokud jde o změny provozního řádu.
62. Zdejší soud s ohledem na výše uvedené neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

63. O nákladech účastníků řízení před zdejším i kasačním soudem zdejší soud rozhodl jediným výrokem podle § 60 odst. 1 s.ř.s. věty první s.ř.s. ve spojení s § 110 odst. 3 s.ř.s.

64. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.
65. Pokud jde o osobu zúčastněnou na řízení, ta nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady řízení vznikly. Soud ani neshledal žádný vážný důvod, pro který by měl osobě na řízení zúčastněné právo na náhradu jiných nákladů řízení přiznat (§ 60 odst. 5 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. října 2021

David Raus v.r.
předseda senátu